

„Pokraka“ wychodzi
dwa razy na miesiąc t. j.
1-go i 16-go. — Kosztuje
kwartalnie w Krakowie
60 ct., pod opaską na wieś
60 ct., po miastach 68 ct.,
zaś pojedynczy numer w
Krakowie 12 ct. a pod o-
paską 14 ct. — **Ogłosze-
nia** po 10 ct. od 5-lamo-
wego wiersza petitem, lub
też od jego miejsca.

Administracya przy
ulicy Floryańskiej 1. 21
I-sze piętro.

POKRAKA

MOTTO:
Satyra prawdę mówi,
Względów się wyrzeka,
Wielbi urząd, czci króla,
Lecz sądzi człowieka.
(J. K.)

Dla W. Ks. Poznań-
skiego, Śląska i Prus Za-
chodnich kosztuje kwar-
talnie pod opaską 1 mk.
25 fenigów, numer poje-
dynczy 25 fen. W Stanach
Zjednoczonych kwartalnie
1 dolar, zaś rocznie 3 dol.
We Francyi i Hiszpanii
kwartalnie 4 fr., rocznie
12 fr. W Królestwie Pol-
skiem kwartalnie 1 rs., ro-
cznie 3 rs.

Adr.: Tomasz Dołęga-
Lewandowski, Cracovie
(Europe).

Pismo humorystyczno-krytyczne z rycinami czyli ilustracyami.

Nr. I.

Kraków, dnia 3 kwietnia.

1891.

Z miasta.

Skarżymy się ogólnie na brak
pieniędzy. Chociaż nieraz i do-
chód miesięczny jest dosyć po-
każny, zawsze się tak jakoś zro-
bi, że przy końcu miesiąca kasa
domowa się wypróżnia, i natu-
ralnie, bierze się na kredyt, a
upływający miesiąc nadszarpnie
już sumkę przeznaczoną na wy-
datki przyszłego. Następuje nie-
ładad w interesach, niepłacenie
regularne długów, zatem idzie
niemożliwość sprawiania nieraz
najpotrzebniejszych rzeczy w
gospodarstwie lub rodzinie.
Ztąd kwasy małżeńskie, obwi-
nianie się wzajemne o rozrzu-
tność, niedostatek, a często i
ruina. Gdzie się więc podzie-
wiają pieniądze nasze, zarobio-
ne nieraz z takim mozolem?
Spojrżmy, idąc ulicą przez mia-
sto, na oświetlone okna rozsia-
nych, co drugi lub trzeci dom,
piwiarni i dystylacji. Tam to we-
sołe grono panów przy szklance
piwa, przy kieliszku wódki, mar-
nuje grosz przynależny rodzinie
i potrzebom duchowym, rujnuje
zdrowie, zalewa sumienie które
w końcu coraz słabiej się odży-
wa — wreszcie wraca do domu
z pustą kieszenią; bólem głowy,
podobne do zwierzątka czwo-
ronożnego, bardzo niesłusznie
posądzonego o nadużywanie
pokarmów i napoi. Tak to dzie-
siątka za dziesiątką zamienia się
w piwo i wódeczki, — z dzie-
siątków staje się niedługo zlr.,
a zlr. Boże! nieraz reprezentu-
je całodzienne utrzymanie ca-
łej rodziny.

(Ciąg dalszy nastąpi).

Podwójne magnetyzowanie.

Ogłoszenia.

Dwie lokomotywy używane w roku 1888
do pociągów pasażerskich są do sprzedania.

Dla matek słabych na nogi, mogą one
dobrze zastąpić maszynki do ciągnięcia wózków
dziecięcych.

Dr. filozofij, kandydat nauk przyrodzo-
nych, podjąłby się chętnie obowiązku kręce-
nia przy maglach wiedeńskich.

Do szanownych czytelników.

Powiadają starzy, że kto humor stracił —
stracił wszystko; ażebyśmy ze wszystkiego nie
zostali ogołoceni wnieśmy uszy do góry —
przestańmy płakać i narzekać i na przekorę
zawistnemu losowi naszemu pokażmy mu we-
sołe i uśmiechnięte oblicze. Może on się poprawi
i wraz z kuzynką swoją panią Fortuną spojrzy
na nas łaskawem okiem. Więc w imię sprawy
naszej i zacnego celu wydajemy to pismo
w przekonaniu, że często humoreską i dobrze

zastósowanym żartem lepiej trafimy do prze-
konania, jak długą nudzącą perorą.

Przedewszystkiem starać się będziemy ba-
wiać Szanowną Publiczność, mieć na celu dobro
ogółu, karcieć, gdzie się należeć będzie — żarto-
wać z pomyłki ludzkiej, nawet chłostę sprawiać
w razie cięższego grzechu.

Czy nas warto będzie popierać, Łaskawa
Publiczność osądzi raczy. To tylko przyrzec-
kamy, że na żadną tendencyjność nie zakra-
wamy i że sztandarem naszym *sprawiedliwość*
będzie. A więc przyjmijcie nas też tem sercem,
które Wam ofiarujemy, a teraz przesyła Wam

Cracovia: pul. 1042

pozdrawienie i czołobitność sługa Wasz Królewicz «Pokraka», z którego wiedzą, wolą i postanowieniem uchwalonem na ostatnim posiedzeniu ludzkim zesłany został na Wasz mizerny padół á Vos dispositions — z powodu, że te stare Wiarusy djabły, od Lucyfera począwszy, teraz właśnie rogi zrzucają i zatem są osłabieni ciałem i duchem.

Warunki przedpłaty.

«Pokraka» wychodzi dwa razy na miesiąc t. j. 1-go i 16-go, i kosztuje pod opaską na wieś 60 ct., po miastach z odnośnieniem w dom 63 ct., w agencjach i administracji (przy ul. Floryańskiej 1. 21 I. piętro) w Krakowie 60 ct. kwartalnie. Pojedynczy numer w Krakowie 12 ct., zaś pod opaską 14 ct.

Dla Wielkiego Księstwa Poznańskiego, Prus Zachodnich i Śląska kwartalnie 1.25 mk., zaś pojedynczy numer 25 fenigów.

Dla Ameryki 3 dolary rocznie, Francji 12 fr. rocznie a w Królestwie Polskiem 3 rs. rocznie. Adres: «Pokraka» Kraków w Europie.

Prenumeratę upraszamy przysłać pod adresem: Administracja «Pokraki», lub też na ręce wydawcy Tomasza Dołęgi Lewandowskiego w Krakowie, przy ul. Floryańskiej 1. 21 I. piętro.

Kto jest prenumeratorem «Pokraki» ma prawo co miesiąc jeden anons (ogłoszenie), składający się z kilku wierszy bezpłatnie umieścić i tak: pp. właściciele mogą poszukiwać oficyalistów i sług, kupcy subjektów i uczni, rzemieślnicy czeladzi i uczni, właściciele kamienic handle (sklepy) i mieszkania, prywatne familie sług i meblowane pokoje. To samo odnosi się do poszukujących posad (miejsc), mieszkań familijnych i meblowanych pokoi.

Przewielebne Duchowieństwo, Szlachtę, i wogóle obyso wykształcone, upraszamy o zasilanie nas utworami społecznymi, jakoto: dowcipami, humoryskami, wierszami, rysunkami, rozmowami dwóch mądrych i korespondencyami treści moralnej.

Miedzy doktorami w Krakowie.

— Cóż tam u kolegi słyszeć?

— A niech djabli wezmą takie czasy... cholery jak niema, tak niema, tyfusiku ani śladu, żeby nie maleńkie katary, (czy kieszonkowe?) toby człowiekowi z głodu przyszło umrzeć.

Ulicznik.

PRZESTROGA.

Z okrętu stojącego na kotwicy w Brementie uciekło dwóch krokodyli, to jak wiadomo. *amphibium*, czyli gadzina ziemno-wodna. A nuż który z tych dwóch rozbojników ładem i per pedes apóstolorum zawędruje do Wisły?

Baczność, Panowie Krakowiacy! Krakowiaki nie potrzebują się obawiać; gdyż na widok ich wdzięków z pewnością nawet krokodyl zgłupieje.

Wczoraj mnie idącemu z ulicy Szpitalnej przez Planty na ul. Floryańską zginęła w tłoku żona; jeszcze jest młoda i piękna, po karmazynowym nosie najłatwiej ją poznać można; przytem mam honor nadmienić, że ma krótki wzrok, tak dalece, iż często brała innych mężczyzn za mnie; ten jej błąd za późno dostrzeżony został, dla tego jeszcze nie jest uleczony. Wspaniały oddawca odbierze przyzwoitą nagrodę — mieszkam w Piekło, Słuba 5.

Kosmaty Boruta.

Niech żyje dzielny „Pokraka”.

Aby naród był cnotliwy,
Wstecz nie łaził na kształt roka,
Przywędrował w nasze niwy...
Z charapaczem cny «Pokraka».

Nieraz dziarsko biczem zatnie...
Lub udany na «so.kę» —
Podajcie mu dłonie bratnie,
Zapisując «Pokraka».

On wyłoży prawdę w słowie,
Wszystkie wady jak na tacy,
Ufajcie panie, panowie,
Panny ufajcie «Pokraka»!

Aby dobytku nie trwonić,
Pchnąć to życie jako — tako —
Nie przestań nas nigdy gromić,
Nasz kochany cny «Pokraka»!

Przed nim drżą wielkie «figury»
Drżą poncerze — piszą fraki,
Sapia ogromne tiurniury...
Na widok groźnej «Pokraki»!

Nie trwonić czasu kartami —
Hulatyką, lub próżniaczką,
Przy ognisku z dziateczkami
Zabawcie się «Pokraka»!

Mozniejsi zaabonują,
Uboższy trzaśnie dwonastaka,
Potem wspólnie wykrzykują:
«Niech żyje dzielny «Pokraka»!

St. P.

Pijaństwo.

Wiadomo, że nadużywanie alkoholu ciąga za sobą cały szereg chorób, że żaden narząd naszego ciała nie jest wykluczony spod niszczącego działania tego jadu. Angielscy lekarze udowodnili nawet, że połowa wszystkich chorób, trapiących ród ludzki, spowodowaną bywa alkoholem.

Również znanym jest związek pomiędzy pijaństwem a przestępstwami. Sędziowie kryminalni, urzędnicy policyjni i naczelnicy więzień we wszystkich prawie państwach cywilizowanych zgadzają się na to, że 70—80 proc. wszystkich przestępstw jest skutkiem pijaństwa.

W samych tylko Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej, alkohol niszczył życie 300 tysięcy ludzi, wtracił 100,000 dzieci do domów przytułku, a 150,000 osób do więzień i domów karnych, a wreszcie stworzył 20,000 wdów i milion sierót, i to w przeciągu lat dziesięciu od r. 1860 do 1870.

Dla większej części państw europejskich tego rodzaju zestawienie dałoby jeszcze przeraźliwsze liczby. Ileż zburzonego szczęścia rodzinnego, ileż rozpacz, ileż też wylanych przez cierpiących niewinnie pochodzi z używania alkoholu?

W RESTAURACYI.

Młody mąż: — Do widzenia koledzy, muszę iść do domu, żona tam na mnie czeka z utęsknieniem...

Stary mąż: A na mnie z mio...

Aforyzmy.

Z woni perfum i po fraku
Znam Cię bracie Krakowiaku.

Wyglądasz jak pieścidełko,
Zwłaszcza gdy masz w oku szkiełko.

Ach niestety, stary, brzydki,
Jeszcze robisz mocne zbytki.

(Ciąg dalszy nastąpi).

Koń się skończył.

Jadą sobie żyd i parobek jego, konno, do pobliskiej wsi, parobek przodem, żyd za nim, obaj trapem. A że nie mieli siodeł, więc żyd, nie umiający konno jeździć, pomykał się w tył ku ogonowi. Gdy już spadł, krzyknął na parobka: «Stój, Wojteku, bo sze koń skończył!» i rozciągnął się jak długi na drodze.

Ks. W.

„Za trzy ruble hrabia”

(opowiadanie handlarza.)

Handel! handel! handel!

Panie stróż! za co pan mnie wypędza? Gospodarz kazał. Po co on kazał? Co jemu szkodzi, że ja tu przyszedłem. On powiada, że ja głośno krzyczę! Kimedya dalibóg! na moje sumienie, ja będę już cicho krzyczał.

Handel! handel!

Pan stróż jest dobry człowiek, za dziesiątkę pozwoli cicho krzyknąć, a za piętnaście groszy, mogę zrobić cały gwałt na podwórku.

Handel! handel!

Na trzecim piętrze otworzył się lufcik, ktoś kiwa, na mnie kiwa, dlaczego niema kiwać? Aj waj! to jest kawaler, to dobry panicz, ja jemu znam... On jest trochę mój kolega — cały dzień w sklepie siedzi, subjekt jest, a jak przyjdzie święto, to chce być hrabiem... Dla czego nie ma być hrabiem, raz na tydzień? dlaczego nie ma szukać swoje hrabiny i zrobić sobie hrabstwo na Saskę Kępe, albo na Wilianów.

On kiwa!

Już ja wiem, po co on kiwa... ja jemu też kiwam z głowem, ja mówię: zaraz!

Idę po schody, aj waj! trzecie piętro, ciężko! można broń Boże, dostać feler na serce.

Przyszedłem, powiadam: kłaniam pana! on mówi: żebyś ty djabła zjadł! Ładne śniadanie! Nie powiedziałem jemu nic.

Stoję, stoję i patrzę. On bardzo ładnie sobie mieszka. Ma w stancyi duże powietrze, sam luft! Powiadają doktory, że powietrze, to jest zdrowie. On widać lubi zdrowie; a komorniki znów lubią meblów, a on widać nie lubi komorników, przez to nie trzyma wcale żadnych meblów.

On mądry jest, na moje sumienie, to mądry chłopak. To głowa!!

On sobie sprawił garnitur; jedno łóżko, jeden stół, jeden stołek, jedna miednica, dwie butelki, jedną łojową świeców, kawałek mydło, dwa szczotki do butów, jeden grzebień, jedna kawałek lusterko... jeden kieliszek i jedna szklanka. Cały tuzin! tuzinowy garnitur.

Wszystko razem warto dwa ruble ośmdziesiąt kopiejek...

On mi pokazuje stary żakiet. Powiada: kup żakiet. Ny — dlaczego ja nie mam kupić żakiet? Niech ja kupię żakiet.

Ile pan żąda za ten łach? On się gniewa... on powiada, że to jest fain żakiet od Starckmana.

Dobrze: ile pan chce za ten łach od Starckmana? On powiada, że ja jestem złodziej... Ja się nie gniewam... o co się gniewać? Każdy

człowiek potrzebuje mieć swoje przezwisko. No, ale ile pan chce za łach? On powiada dziesięć rubli! Dziesięć rubli za kawałek gałgan! Bądź pan zdrow...

Chcę iść, on powiada: czekaj. Ja panu przysięgę drugiego, może drugi da, ja nie mogę... Bądź pan zdrow.

On się gniewa... No, powiada, co ty dacz? — Albo ja wiem, dla mnie to nie warto. Co to jest żakiet? Kto teraz nosi żakiet? teraz marynarka w modzie jest. Ja panu mogę dać... dwa rubelki.

On krzyczy — co pan krzyczysz? w handlu nie ma gniew. — Daj ośm! — Dam dwa. — Daj siedm. — Dam dwa. — Daj sześć! — Dam dwa. — Żebyś ty zaraz zdechnał! Też dam dwa. On był bardzo zły, on mnie wypichał za drzwi..

W handlu różnie się trafi.

Siadłem na schodach, czekam. Niech on się wysapi. Za chwilę to ja pukam: — Co tam? — Dam jeszcze dziesięć kopiejek. — Daj pięć rubli! — Dam dwa i pół... niech ja stracę! Cztery! ostatnie słowo! — Bądź pan zdrow! Czekaj. — Po co ja mam czekać? Ja nie jestem czasowy... do widzenia. — Stój, ja wiem, że jesteś dobry człowiek... Ny, i ja to wiem. — Cztery i pół — bierz... (D. n.)

Rozmowa dwóch mądrych.

Pokraka: No, malcze, byłeś na ziemi?

Firus: Byłem, Jaśnie Oświecony Panie.

Pokraka: I cóż tam słysząc?

Firus: Ach strach, zgroza, okropność!

Pokraka: Naprzykład?

Firus: Ależ od czego ja zacząć mam mój maestro?

Pokraka: Zaczynaj od najmniejszego, a skończ na największym głupstwie.

Firus: Słucham. A więc zaczynam od tych najniewinniejszych istot, które złośliwi autorzy gąskami nazywają, a które ja adoruję — zaczynam od kobiet.

Czoło ich, które u każdej ludzkiej istoty, (przecież kopieci musimy koniecznie liczyć do ludzi) to czoło, które jest ozdobą twarzy, a więc jest siedliskiem rozumu: to czoło, mówię, pozasłaniały sobie włosami, uciętymi w sposób jak ucinają kucom grzywę — dlatego też to same nazwały grzywą.

Swoje śliczne warkocze pourzynały i ogoliły się jak mężczyźni, i to nie tylko te młode niewypierzone a ładne gąski, ale nawet stare i siwe babska. Wyglądają one teraz wszystkie jakby je z «domu poprawy» wypuszczono.

Pokraka: Wiesz, Firusiu, te kobiety podobają mi się, choćby dlatego, że pod takimi warunkami będziemy mieli więcej kandydatek, a wiesz, że potrzebujemy trochę świeżego materiału. — Powiedz mi teraz jak się sprawuje ta brzydka pleć?

Firus: Ot, wadzą się i kłócą. Jak trzech się zejdzie, to jest między nimi pięć partyj. Redaktorzy się gryzą, demokraci z arystokracją się czubią i świeccy z duchownymi. Mnie, co prawda, to aż serce rośnie, patrząc na ten galimatjas, bo to Jaśnie Oświecony Panie, co to za materiał dla nas?

Pokraka: Masz rację, kochanku. pozapychamy sobie nasze komnaty i piękną i brzydką płcią. —

Pokraka: Bon jour mój Firusiu. A skądże powracasz taki wygalowany, frak, cylinder — a nawet — doprawdy nawet ma rękawiczki — ach! i chustkę od nosa — gdzie byłeś?

Firus: Aaaa... widzisz, byłem dzisiaj na kredycie.

Pokraka: No, no, czy, masz czasem apetyt na glabki (pieniądze)?

Firus: Eeee... co to, to nie. Oto widzisz, «Rada nadzorcza Towarzystwa kredytowego rękodzielników i przemysłowców w Krakowie» postanowiła zakupić 1000 egzemplarzy «Żywota Tadeusza Kościuszki» na rozdanie terminatorom rękodzielniczym uczęszczającym do szkół...

Pokraka: Bardzo ładnie — ale byłoby o wiele ładniej, gdyby tak ta sama «Rada» zechciała «ustawy» tej instytucji złagodzić, i to w ten sposób, ażeby podpisa na wekslach i nie właścicieli realności miały wartość gwarancyjną... — bo widzisz nie każdy przemysłowiec i rękodzielnik ma chałupę lub też znajomość z właścicielem i realności.

Firus: Dobrze, dobrze, pomówię o tej materii na najbliższym zebraniu!...—

Firus: Powiedz kochany «Pokrako» jak ci się też podobają nasze Galicyanki?

Pokraka: Haaa... żeby... nie miały... włosów przyprowadzanych, ocz podmalowanych, zębów sztucznych, twarzy wytynkowanej, ust wykarminowanych, nosa wybielanego i wszystkich

części ciała z waty... toby od biedy uszło... — ale tak, to nawet sam Lucyfer od nich będzie stronił.

NAGROBEK.

Tu leży, dzięki Bogu, moja żona zmarła,
Przez całe życie zemną koty darła.
O Zbawicielu! obejdź jej grób nieznacznie,
Bo wstanie, i kłócić się zemną zacznie.

PIEŚŃ WIOSENNA.

Budzi się natura,
Drzewina już pęka,
Mnie małżonka droga
O kapelusz nęka.

Słucham jej szczebiotu,
Zmęczony i senny,
Ona wciąż powtarza:
„Wiosenny! wiosenny!”

I zbrzydło mi życie
Razem z całym światem,
A ona wciąż mówi:
„Z kwiatem! z kwiatem! z kwia-
[tem.”

Zaszło już zupełnie
Młodziutenkie słonko,
A ona wciąż mówi:
„Z koronką! z koronką!”

Księżyc świeci jasno,
Zwiastuje pogodę,
Ona szepcze jeszcze:
„Pod brodę! pod brodę!”

Widnieją na wschodzie
Pierwsze dnia przebłyski,
Ona jeszcze mówi:
„Paryzki! paryzki!”

Świadcstwo służbowe.

(Autentyczne).

Katarzyna Margiel, coby una nigdy nie miała wesołości na gębę, służyła u mnie przez trzech kwartałów, coby una tak trzy kwartały odchorowała jak una buła i piskata i miała tyle żołdaków co mnie zawrócili w głowie w kuchni.

Una powiada, co oni są same braty i szwagry, ale żeby ona tyle kolek miała w lewy bok jak to jest prawda i w dodatku una jest taka, co sze na każdym rzuci jak ten pies.

Za to co una jest takie, to ja jej życie coby znalazła takie służbę, żeby kark skreśliła za moje dobre serce i szlachetnoszci.

Salomon Izak Brawerkind

MODNE DZIECI.

(Dwóch synów 7 i 12 lat.)

Tatko, pójdz z nami do teatru! Dziś grają tak piękną sztukę.

Ojciec: Z największą chęcią, moi chłopcy, ale wiecie, że nie mam pieniędzy.

Obaj synowie: Ojczulku, zapłacimy i za ciebie.

Ojciec: A macie wy pieniądze?

Obaj synowie: Tak! my właśnie niedawno twoje palety zastawili.

Na ulicy.

— Miłosierna osobo, wesprzej biednego kalikę.

— Zapewne na wódkę?

— Ha! toć wina za centa nie sprzedają.

Widnokrąg polityczny.

W politycznym świecie cicho,
Zapanował spokój błogi,
Lecz u wszystkich jakoś licho,
Zyski małe, a czas drogi.

Francya wyszczerzyła zęby
Na niemiecką twardą ziemię,
Z rosą daje sobie gęby,
Chcąc wytrzepać..... plemię.

Moskal chmurnie patrzy w koło,
Nihilistom daje baty,
Na Bułgarię marszczy czoło,
Mruczy: «Czekajcie psu braty!»

Niemcy suszą sobie głowy
Jak przysłużyć się ludzkości,
Wynaleźli projekt nowy,
Zabezpieczeń od starości.

W Austrii gwar jest niesłychany,
Różne swarzą się plemiona,
Niemiec z Czechem pogniwany,
Góra chce być każda strona.

Włochy biedne w długach siedzą,
To owoce trójpzymierza,
Zkąd brać grosza już nie wiedzą,
Obrabować chcą papieża.

Anglia dziś głównie zajęta
Za morskimi koloniami,
Dla niej sprawa przekłeta
Walczyc wciąż z Irlandczykami.

Hiszpanie ludzi gorąci
Mają króla zbyt młodego,
Ztąd w ich kraju wciąż się mąci,
Rząd niepewny życia swego.

Turecy siedzą przy sułtanie,
Pełni strachu o swą skórę,
Bo niedługo na Bałkanie
Chrześcijaństwo weźmie górę.

Stan domowej polityki
Bardzo dobrze wszyscy znamy,
Wielkie hasła, wielkie krzyki,
W rezultacie: zero mamy.

Mefistofeles.

JAK SIĘ ZACZYNA.

Więc się zaczyna, * Gdy ujrzy piękne,
Zaczyna już! * Ach brak mi słów.

Kampanja naszych * Lilji i róż. * Ojciec da groszy,
 * Choć mu ich żal,
Zadrzy z wzruszenia * Dla pięknych córek
I ów i ten, * Wyprawi bal!

Gdy zaszeleści * Jadwabny tren. * Bo się zaczyna,
 * Zaczyna już,
Zadrzy z wzruszenia * Kampanja naszych
I ten i ów, * Lilji i róż.

Ha, he, hi, ho, hu!!!

(Pięć rad „Pokraki”).

Gdy oświadczyłeś się pięknej pani,
A ona ci odkosza da,
Spuść smutnie głowę, zbladnij jak ściana
I westchnij ha!

Gdy cię zaczepi który z przyjaciół,
I kilka złotych pożyczyć chce,
Udaj żeś głuchy od urodzenia,
Pytajac: he?

Gdy niewiasta, czując twe grosze,
O swej miłości szeptała ci,
Wtety roześmiej się, używając
Okrzyku: hi!

Gdy ktoś z twych wrogów rzec się ośmieli,
Że w twoim mózgu jest trochę pstro,
Udaj złość wielką, wznies kij do góry,
Zawołaj: ho!

A gdyby w parku, żona z kuzynkiem
Zginęła kiedyś w gęstwinie bzu,
Zbliź do ust dłonie, hukaj, i wołaj:
Żono, hu! hu!

Żydowskie krakowiaki.

(Przy harfie).

Szwieci mosiąc, szwieci,
Kole niemu gwiazdy,
Ciebie kocha jeden
A mnie dwóch na kupie.

Szpiwa sobye rak na moszcze,
Niech nom żyją naszi goszcze;
Jest na szczane obraz duży,
Niech im zawsze zdrowie służy.

Na żelonej łąka,
Sziwy konik skika,
A moja jałówka,
Tego nie potrafi.

Tańcowoł pon Kuba w szeni,
A panny mu czopke wżyni,
Nie frasój szie panie Kuba
Znajdzie się twój kapelusz.

Sziwy konik, sziwy,
Czerwone jałówka,
Czemuszcze się orżenili
Pani Wojciechowe.

Czy mnie kochasz, czy nie kochasz,
To mi wszystko jedno,
Tylko na mnie bokiem nie patrz,
Bo mi się zaraz w sercu trzęsie.

Gdzie to jechosz? do Poznani —
To mnie zabierz z siebiem,
Bo jak mnie nie wezmiesz z siebiem,
— To jo tu zostanie.

KALKULACYA.

— Łaskawa pani zawsze jeszcze nosi żałobę, przecież to już przeszło trzy lata, jak mąż pani rozstał się z tym światem?

— Tak, już przeszło trzy lata, ale widzi pan, noszę dotąd jeszcze żałobę, ażeby ludzie poznali, że jestem — młodą wdówką.

STARY i MŁODY.

Młody nosi okulary,
Toż samo czyni i stary;
Lecz stary tylko z potrzeby je kupi,
Młody najczęściej dlatego, że głupi.

Na targu.

— Co!... Za takiego chudego kuraka jeden złr?
— Co tam chudziak, ale on zato tak szpiwa jak panowie demokraci. *Kukuk.*

Z pieśni ludowych.

Chałupeczka niska,
Ojciec matkę ściska;
Ściska ojca matka,
Chociaż niska chatka...
Niska chatka — matka
Mocno ściska tatka,
A choć dom jak klatka,
Matkę ściska tatka.

Dzisiaj wyższa chatka
Lecz nie ściska matka,
I nie ściska tatka
Bowiem... zasził w latka...

Francesco.

Inteligentna Marysia.

— Marysiu, czy wrzuciłaś onegdaj list do skrzynki?

— A jakże — jeżeli pani nie wierzy, to mogę pokazać moją skrzynkę; leży w niej jeszcze dotychczas. *Hotolicha G.*

W KUCHNI.

Wielmożna. Kupiłaś gęs na targu?

Kucharka. Kiedy nie było ani jednej tłustej.

Wielmożna. To dziwne! A ile razy ja na targ pójde, to zawsze się tam jedna tłusta gęś znajdzie.

WIEJSKI FILOZOF.

Dziedzic. Wojciechu! bójcie się Boga! Nie jedźcie do Brazylii, bo was tam nędza czeka i śmierć!

Chłop. Ej, proszę wielmożnego dziedzica, nie musi tam być tak źle, kaj ludzie jadą, a i moja Magda to samo peda.

Dziedzic. Głupcy jadą, a i tyś głupi, że baby słuchasz!

Chłop. Ja głupi — to może być. Ale moja Magda ho, ho, ona wycytała w jakimś piśmie, że chłopcy rządzą światem — a chłopami kobity.

BEZPŁATNE OGŁOSZENIE.

Poszukuje się

HERKULESA

znanego z oczyszczania stajen Augiasza, celem ugodzenia takowego do oczyszczania klosetów w Krakowie.

Wynagrodzenie wysoce sowite!

R A D A.

Chłopcze! bądź przy pannach śmiały,
I choć panna rzeknie: — «To cham!»
Ty atakuj jej serduszko
Słowem: Kocham, kocham, kocham!

Gdy sposobność jest całować,
Ty młodzieńcze; się nie zbajaj,
Całuj tyle — ile wlezie,
Chociaż panna krzyczy: «ajaj!»

W APTECE KRAKOWSKIEJ.

Chłopiec. Chciałem pana prosić o dużą flaszkę oleju rycynowego!

Prowizor. A czy kawaler chory?

Chłopiec. Nie, tylko jadę na święta.

Myśl pewnej statecznej niewiasty.

Żeby mężulek
Nie lubił pulek,
A zaś synalek
Nie stroił lalek,
Toby nas byli
Nie wyrzucili
Na bruk z Psiej Wólki,
Lalki i pulki!!!

PORÓWNANIE.

— Jakież pan zajmujesz stanowisko w zarządzie tramwajowym?

— Jestem głównie przeznaczony do kontrolowania konduktorów i karnotowania.

— Aha, a więc pan jesteś takim tramwajowym... Carnotem.

KWESTYA KOBIECA.

Nie będzie baba orać,
Ni chłop przasć kądzieli;
We wsi o tem od wieków
Ludzie już wiedzieli.

Nie będzie baba włóczyć,
Chłop szmat nie upierze,
Dziw, z kąd się tedy ludziom,
Jakaś «Kwestya» bierze?

Tu smarują a tam golą.

Do mieszkania pewnego piekarza wszedł jakiś otyły chłopiec z zapytaniem:

— Czy tu golą?

— Tak jest! — rzecze piekarz, a nasmarowawszy twarz przybyłego mydłem, wyprowadził go przed dom i rzecze wskazując na salon vis-à-vis mieszczącego golarza:

— Tu smarują, a tam golą! *B.*

?

Ojciec: Jasieńku, wiesz, dostałeś siostrzyczkę!

Jaś: Tak? to muszę też zaraz iść mamie powiedzieć.

HISTORYCZNE.

Polak zawsze był oszczędny,
Za to pełen ma też trzos! —
Polak zawsze był ogledny,
I pod Wiedeń wścibiał nos!

Polak zawsze walczył mężnie,
I nie szczędził swoich sił;
Wstawił imię swe orężnie
I za wszystkich on się bił.

Bonaparcie w swej łązędze
Towarzyszył zawsze rad;
Za to krzyżyk ma na wstędze —
Polak żadnych niema wad.

Toć Hiszpanom strzepał skórę
Za ich wolność — za ich byt.
A Napoleon za brawurę
«Braves!» — powiedział — «charmant!» — [gyt!]

Polak Węgrom pomógł przecie;
W Ameryce także był,
To też słynie w całym świecie;
Zdobi go też pochwał pył! —

Za to dzisiaj go też chętnie
Pan kapitan bierze w gład;
Za to jego skrzętnie
Uczą śpiewać — schönes lied.

Za to Polak bez mitręgi
Zbiera łatwo każdy grosz,
By zakupić piękne księgi,
Wo steht, «ist Vaterland gross». — *Bak.*

Z teki mizantropa.

Kopia listu pisanego do hr. X. mającego zamiar zostać małżonkiem).

Kochany Przyjacielu!

Donosisz mi, iż postanowiłeś się ożenić. Życzę Ci w tym razie szczęścia z całego serca. Podróż ta — to wyprawa na morze. Dlatego pozwól, mój drogi, że Ci powtórzę słowa Dyo-genesa, w tym przedmiocie wypowiedziane.

Oto ich osnowa:

«Pojmie mężczyzna za żonę kobietę piękną, bierze na kark ambaras skrytego czuwania — gdyż tego, na co wszyscy zwrócone mają oczy, bardzo strzedz należy.

Pojmie brzydką, będzie dręczony zazdrością z jej strony, gdyż zdawać się jej będzie, że mąż kocha chętniej ładniejszą.

Młoda i do zabaw chętna — nie będzie dbała o porządek domowy.

Stara — będzie nieprzyjemną, nudną i zazdrosną (dop. zecera).

Weźmie człowiek bogatą — będzie miał codziennie wymówki na talerzu i musi być jej niewolnikiem.

Pojmie ubogą — zmuszony znów będzie dzień i noc pracować na jej utrzymanie.

Żona wysokiego rodu — będzie dumną i patrzy na męża z góry.

Jeżeli pochodzi z niższej warstwy społecznej, będą się z nią obchodzić z lekceważeniem w towarzystwach.

Z wdową — ma człowiek codziennie wystawianie nieboszczyka męża jako pokarm zwyczajny.

Jeżeli panna, a powolna, — nie umie sobie radzić w gospodarstwie.

Weźmie niedoświadczoną, — musi jej ciągle dawać przykłady z gospodarstwa sąsiadów.

Weźmie mądrą, — niech zawczasu poleci swą duszę Bogu.

Da ci Pan Bóg dzieci, trzymaj ciągle rękę w kieszeni i zatykaj uszy na przeraźliwe nocne płacze.

Będą synowie, a dobrzy, — to w razie ich śmierci opłakujesz ich stratę; gdy są źli, opłakujesz ich życia.

Masz ładne córki, — strzeż jak oka w głowie; masz brzydkie, — trudno je wydać za mąż.

Nie mają córki majątku z rodziców, to ileż ojciecłożyć musi starań na zdobycie dla nich posagu, — gdyż inaczej wydać ich za mąż niepodobna. Mają posag, — musisz podejrywać konkurentów o interesowność.

Jeżeli żona jest cnotliwą, troszczy się mąż o to, aby nie zmarła wcześniej od niego, jeżeli zaś będzie zalotną lub złośnicą, dzień i noc żyć musi z djabłem i nigdzie nie znajdzie spokoju. We dnie przeklina kobieta za domem, a w nocy w domu. Przy stole widzi cierpkie spojrzenie, — i zamiast jeść spokojnie, musi znosić gderanie. Jeżeli po całodzienniej pracy chce weśnie znaleźć wypoczynek, zasypia wśród kłótni i sprzeczek.

I ty, mój najdroższy przyjacielu, chcesz pojąć żonę — złączyć się z kobietą? — Drzę na tę myśl.

Nie mam Ci już zresztą co radzić, gdyś postanowił żenić się, — życzę Ci więc tylko mniej oczy argusa, nos wilka, język lisa, żołądek strusia, kark osła w jarzmie, cierpliwość owcy i bogactwo Krezusa, — abyś w stanie małżeńskim mógł wytrwać w każdym położeniu.

Rzecz to dziwna, że wszystko, co mamy zamiar nabyć, skrupulatnie wybieramy, tylko kobiety, z którymi życie całe przepędzać trzeba, chwytamy często na oślep i lekkomyślnie.

Wiele jest rzeczy, mogących człowieka wygnać z domu, między innymi: dym, ogień, dziurawy dach i zła kobieta. Trzy pierwsze łatwo zwalczyć: dym — zagasiwszy ogień — zalewając go wodą, dach naprawiwszy łąką — ale na złą kobietę niema na ziemi sposobu.

W SALONIE.

— Ach wy mężczyźni! uprzykrzoną sobie kobietę rzućcie jak wyciśniętą cytrynę...

— Tak, ale od tej cytryny mężczyźni bywa całe życie kwaśno...
D-wa Z.

— Oj, oj, mój cylinder. — Człowieku, łapcież tam!

— Już go mam!

Ze świata dziecięcego.

— Czy wiesz, mamo — mówi mała Jadzia, — bawiliśmy się z Cesiem w męża i żonę.

— Jakaż to była zabawa?

— Ot tak. Najprzód nakryłam do stołu. Usiedliśmy obok siebie. On skosztował zupy, rzucił łyżkę i powiedział: «Takiego obiadu nie jadłby nawet mój pies!» Wtenczas ja mu powiedziałam, że jest głupi, on mnie wysłał do wszystkich djabłów i wyszedł, trzasnąwszy drzwiami.

Wino i kobieta.

Kiedy wino jeszcze młode,
Cienkie jest jak woda —
Takaż sama jest wodnistą
Każda panna młoda.

Stare wino jest wyborne,
Wszelkie ma zalety,
A całkiem bez wartości
Są stare kobiety...

Farbą winom usiłuje
Dać starości postać —
A kobieta się maluje,
Aby młoda zostać...

Od podobieństw dwa «produkty»
Nie są jednak wolne,
Bo i wino i kobieta
Są... rozpalic zdolne.

M. C.

Lwów d. 3 kwietnia 1891.

Najjaśniejszy Królewiczu «Pokrako»!

Winszuję Tobie, djabli synu, żeś zstąpił z głębi Twojej szatańskiej odchłani. — Dzięki Ci większe, żeś właśnie naszą Galicyę obrał. Znajdziesz tu dosyć materiału. Tylko podkój sobie kopyta stalowemi podkowami — gdyż inaczej rychło sobie zetrzesz Twoje pokracze nogi — (p. red. naturalnie nawet gusztalowe damy!) gdyż obowiązkem Twym będzie suwać z jednego krańca na drugi — wszędzie być, wszystko wiedzieć, każdą tajemnicę szkodliwą sprawę wykryć, aby potem o wszystkim w Twojej czarnej bazgraninie wytrąbić (p. red. i owszem). Niech Ci do tego dopomoże Twój dziadus Lucyfer i godna najmłodsza ciocia Twoja Wiechrzyca; a temczasem przyjmij Wasza Królewiczowska Mość pełne życzenie najlepszego sukcesu. Najuniżeńszy sługa

Hrabia Rm.

Z estetyki kształtów.

Gdym ją ujrzał, mój Boże!
Serce biło jak młotem;
Pomyślałem wnet sobie:
Skończy się to... kłopotem...
Na jej patrząc więc kształty,
Rosta we mnie wciąż дума.
Lecz — horrendum! tam była...
Guma... i — guma!!

Niezdługo znów przecie
Pokochałem dziewoję
I na tesknej dno duszy
Układły się snów roje;
Lecz na piękną jej kibić
Myśl gdy padła skrzydlata —
To.. okropność! — tam była...
Wata... wata... i — wata!!

Teraz nie chcę się patrzeć
Na figlarne kobiety,
Gdyż sceptykiem już jestem,
Pesymistą, niestety!
Kształt, gdy ujrzę toczopy,
Dziwnie robie wnet miny,
Boć to wszystko — mój Boże!
Wata... guma... fiszbin!!!

Eszet.

Wskazówki matrony.

- 1) Unikaj kłutni i ploteczek.
- 2) Wiedz żeś zaślubiona z człowiekiem (tyś nie anioł).
- 3) Nie wymagaj od męża za wiele... pie-niędzy.
- 4) Jeżeli twój mąż bez serca, to z żołądkiem.
- 5) Od czasu do czasu, pozwól mężowi mieć rację.
- 6) Czytaj prócz ogłoszeń, pożyteczne wiadomości a mąż będzie z tobą rozmawiać (nie w knajpie).
- 7) Bądź dlań grzeczną nawet w sprzeczce.
- 8) Pozwól mu więcej wiedzieć, bo każdy ma jakieś ale.
- 9) Bądź przyjaciółką męża, jeżeli jest mądry, — w przeciwnym razie usiłuj podnieść jego wiedzę.
- 10) Szanuj krewnych twego męża, mianowicie jego matkę, kochała go ona wcześniej, niż ty jego i innych!

Do matki.

O! matko, gdy tve dziecię głodne jeść zawoła,
Daj mu chleba i krynicznej wody;
Ucz je, niech wcześniej pozna życia niewygody,
Aby zniosło je później nie zmarszczywszy czoła.

* * *

Gdy dziecię twoje igra z drugimi wśród sioła,
Ucz je, jak ma ukochać braci zastęp młody,
Nauczaj je miłości i pracy i zgody,
I prowadź je w tę stronę, gdzie jest wiejska szkoła...

* * *

A kiedy tve pacholę zmężnieje i wzrośnie,
Ucz je, jako ma ujać wielki ciężar pługą,
Niech wychodzi na rolę, śpiewając radośnie.

* * *

O! matko, w duszę dziecka rzucaj siew we [wiośnie].
A piękny plon przyniesie twoja praca długa —
Gdyż w dobrem życiu syna jest matki zasługa.

Klemens Junosza.

W szkole wojskowej.

— Jak dadzą sygnał «tyralierka», cały batalion ma się rozsypać. Demokracki, powtórz, co masz zrobić, jak zatrąbią tyralierkę?

— Mam się rozsypać, panie kapitanie...

Dzień z K...

Ideał wszystkich właścicieli krakowskich.

Na zamglonym horyzoncie krakowskim jest przecież gwiazda świecąca swym przykładem niezręcznym i nie umiejętnym właścicielkom domów. —

To też spojrzymy tylko na nasz ideał. Jakież to inteligentny umysł się wykazuje, a ile wdzięków

w urodzie. Nie nadarmo sam kosmaty Boruta starał się niadawnym czasem o tę śliczną powabną rączkę, o to serduszek złote, które każdego pierwszego dnia miesiąca dostaje klaper-tacyi serca. — Niegodny, został ze wzgardą odrzucony!

Ach ten pierwszy miesiąc, ileż emocyi budzi w tej pięknej duszy! Już od 28. poprzedniego miesiąca poczynsz jest ideał nasz w ruchu, bo przecież trzeba się pokazać swoim nieczułym lokatorom, aby nie zapomnieli o tej sędzińskiej uroczystości, która każdego pierwszego w miesiącu się powtarza. A więc wychodzi nasza bohaterka ze swych salonów, wskazuje na samotność, swą ulubioną wychowankę — spieszy na dziedziniec, tam podnosi słomki, ustawia beczki i głosem piejącym, jako kokosz przemawia do swych lokatorów i lokatorek: »Dzień dobry kochany Panie — a jakże drogie zdrowie pańskie? Sługa łaskawej pani — jakże dziś ślicznie wyglądasz! Stasiuku chodź, aniołku, bo ci się krawat skrzywił — ej ty nicponiu, poplamieś kołnierzyk. — Jadwisiu, Jadwisiu, (do służącej) jakże tam dziś na targu? jajka po czemu? — pokażno kochanie coś tam nakupiła. Ach, ach, co tu dobrych, smacznych rzeczy — jesteś perłą wszystkich sług. (Na cały głos): *Jeśli doczekam pierwszego pójde z tobą na targ — pomożesz mi w kupnie — bo ja tak zręczna nie jestem — (całą siłą piejącego głosu): a pamiętaj, serce o pierwszym.*

O Ty czuły nerwie na monetę Twoich lokatorów — dlaczego zamykasz swe tklive serce i worek pękaty, kiedy lokator prosi o reperacyę drzwi, które futra nie dostają, kiedy piec trzeba przestawić, kuchnię angielską dymiącą wyrestaurować, lub tapet dla wilgoci muru odlepiający się naprawić? — W tenczas hermetycznie zamknięta w salonach swego mieszkania pozostajesz niewidzialna, jak kcieżyc wśród pełnego zaćmienia i nawet nie ukazesz Twej drogiej i wspaniałej postaci, kiedy biedni lokatorzy Twoi rozbijają nosy na ciemnych wschodach prowadzących do ich mieszkań.

Lecz dobrze im tak, niech się postarają o silniejsze nosy — niech biorą w tym względzie Twój wspaniały organ powonienia za model i w podobny się uzbroją, a wtenczas, co najwięcej mury mogą zostać uszkodzone, a noski zdrowe pozostaną.

A teraz przyjmij pozdrowienie od Twego sługi.

Garbaty Frąsio z Promnika.

Scena małżeńska.

Mąż: Czy licha nadało? wiecznie przed lustrem i jeszcze zatrudniasz sobą służącą, a ja sam muszę kołysać dziecko. Idź zaraz pokój malca, bo krzyczy bęben tak, że mi już braknie cierpliwości.

Zona: Ale czego się srożysz, wszak dziecko jest tak dobrze moje jak i twoje w połowie.

Mąż: No, więc cóż ztąd?

Zona: To, że kołysz ty swoją połowę, a moja niech krzyczy.

Napis przy dzwonku u dentysty.

Kto chce się dostać do dentysty,
niech dzwoni rano od 8 do 12
i od 4 do 7 po południu.

Dr. H.

DWUZNACZNA DEPEZA.

Kolega teteografuje do drugiego w skróceniu:
Urodziły mi się dzisiaj bliźnięta. Jutro więcej.

Jedna z wielu!

To nie tak dawno, jak ją kochałem,
Tak, jam ją kochał, za nią szalałem,
Bo Różia warta była miłości,
Dla swej dobroci, dla swej piękności.

Wystawli sobie: usta jak róże,
Oko figlarne, czarne i duże,
Zęby jak perły i nóżkę zgrabną,
Szyję łabędzią, kibić powabną.

Przytem spojrzaniem wdzięcznym i tklivem,
A głosem miłym i pieszczotliwym
Umiała rozgrzać i serce z lodu!

Taką to Rózię kochałem z młodu.

To też nam słodkie miały lata —
Różia uboga, była bogata;
Dla mnie bogatsza, niżli królowna,
Przez swoje wdzięki, Różia dziewczyna.

Z pełnej miłości, piliśmy czary,
Rozkosz nadziemską, rozkosz bez miary,
I tak do śmierci bylibyśmy społem,
Jam dlań kochanym, ona Aniołem.

Byłaby dla mnie, lecz kary nieba
Nie trzeba było. szatan rzekł: Trzeba
Zamącić szczęście, poróżnić ich sobą.

Nie, ona dłużej nie będzie żyć z tobą.
Wyrzekł i przysłał szatana — człowieka
Tego — co zwał się moim przyjacielem,
Zobaczył Rózię, był jej wielbicielem —

Bo raz, gdy wszedłem na jej pokoje,
Zastałem razem, razem ich oboje,
Serce przy sercu, i usta przy ustach —

Więc, Różia moja ta dziewczyna pusta —
Przestała więcej dla mnie być aniołem;
Lecz z jakąż męką, lecz z jakim mozołem
Godzić się z myślą ja musiałem swoją —

Iż ta dziewczyna już nie będzie moją,
Więc nic nie mówiąc, z nią się rozstałem,
Tak iż jej odtąd nigdy nie widziałem. —

Kłamię! — widziałem ją jeszcze cztery razy,
Lecz, zgroza! — oto... same obrazy! —

Rok minął cały, a za rok potem
Damę w powozie, co bryzgał błotem,
Spotkałem, z bankierem dumną siedziała —

Szatani, — piekło! — to Różia mała. —
I znów minęło czasu nie wiele,
Widziałem, jadąc zimą w niedzielę,
W sankach, z kupczykiem znajomą buzię —

Lżej mi na sercu, widziałem Rózię. —
Przeszło znów jakoś blisko trzy lata,
Wracam z wieczorku od mego brata,
W tem woła na mnie z bramy dziewczyna —

Patrz! — to Różia niegdyś jedyna. —
Odtąd nie chciałem jej więcej widzieć;
Lecz los nieszczęsny chciał ze mnie sztydzić —

Bo gdym szedł w nocy dość szybkim krokiem,
W ulicy samej tuż nad rynsztokiem
Spostrzegłem ciało jakiejś kobiety —

Biorę za rękę — martwa niestety —
Brudną zasłonę z twarzy zerwałem...
Boże!... to Różia, znów ją poznałem. —

Choć martwe oczy, słupem stojące,
I usta, krwawą pianą dyszące,
Zdawały wołać na nią z wściekłością:

Com ja zrobiła z moją młodością. —
Z szczęściem i wszystkim, com posiąść miała,
Oj! ja przeklinam, przekląć bym chciała
Ojca i matkę, dzień mych urodzin,

Wszystkich kochanków, co tyle godzin
Mi przysięgali, że mnie kochają;
A dziś nikczemni, — dziś mnie nie znają —

Inaczej było, inaczej z młodu,
Hańbą i wstydem tylko wspierana,
Padłam tu martwa i zapomniana.

Serce pękało z tych strasznych wieści,
Ukląkłem przy niej pełen boleści,
A łzy spłynęły na głowę siwą

I rzekłem z cicha, bądź tam szczęśliwą. —
Zda się niedawno, jak ją kochałem, —
Ach, jam ją kochał, za nią szalałem —

Dziś nie ma więcej nic z tej miłości,
Prócz kilku desek i martwych kości.

Iwan Rus z nad O...

Dawniej a teraz.

W naszym stanie szlacheckim i inteligentnym, co dzień mniej kojarzy się małżeństw. W społecznym życiu zmieniło się u nas bardzo wiele, co sprawia, że mężczyźni nie czują nadzwyczajnej tęsknoty ani potrzeby do utworzenia sobie własnego ogniska. Właściciele, urzędnicy, przemysłowcy, kupiecka młodzież, przesiedzi od pracy wolny czas po swych stowarzyszeniach i miejscach wspólnej schadzki. Kobiety mają swoje odrębne zajęcia i rozrywki tak, że ani pracy, ani zabaw nie dzielą z mężczyznami. Nasze babki inne miały zajęcia, wypełniające dzień cały od rana do zmierzchu a odpoczynek wieczorem starczył już im za rozrywkę. Bo co też było do roboty, ażeby zadosyć uczynić wymaganiom onego czasu, gdzie przemysł nie stał tak wysoko, ażeby dostarczał potrzeb materyalnych dla domu, bez udziału kobiety. Jeżeli dom i kuchnia była oprzątnięta, trzeba było gotować mydło, praść, robić powidła, suszyć owoce, robić nalewki, drzeć pierze wreszcie. Dzisiaj te wszystkie prace kobiece byłyby zbyt ciężkie, bo sprowadzane gotowe materyały, daleko tańsze od wyrobów domowych. Zarzucono je więc. Stosunkowo do pracy, ma kobieta dzisiaj więcej czasu, z którym po największej części nie wie co robić, chociażby pod kierunkiem mężczyzny mogłaby go zużyć pożytecznie. W warstwach niższych społeczeństwa naszego, musi żona pracować porównanie z mężem po za domem. Rano wychodzi z nim razem z domu, drobne dzieci śle do ochronki lub zostawia pod obcym dozorem, starsze do szkoły idą; ona powraca w południe na chwilę ażeby się posilić i wieczorem na spoczynek. Życie rodzinne na tem traci, bo ostudza się wzajemny stosunek rodziców do siebie i dzieci do rodziców. Małżeństwo bowiem, moglibyśmy śmiało twierdzić, jest prawie przywyknieniem do siebie, opartem na szacunku i pożyteczności wzajemnej. Dzieci kochają rodziców w miarę ich troskliwości jaką widzą dla siebie. Wśród tych okoliczności przestaje dom być dla mężczyzny odpoczynkiem z osłoda po pracy, bo przestał być jedynym miejscem, gdzie mu najlepiej było. Dziś żona nie wybiega z upragnieniem na przeciw męża, nie stara mu się uprzyjemnić domu. Nie winujemy jej tyle, co okoliczności. Dawniej przyjmowano często gości w domu, przy zaopatrzonej tanim sposobem spiżarni, nie było to wielce kosztowne. Pani domu mogła zabłysnąć talentami wybornej gospośki, znakomitej kucharki, a mąż słysząc pochwały gości, oćeniał ją i kochał więcej, i był z niej dumny! Gdzie tu teraz pole do popisów podobnych dla kobiet? Gdzie owe nalewki, szynki, ozory, pierniczki, konfitury własnej roboty? To wszystko dostarczają kupcy — kobieta nie potrzebuje nic robić, bo gościnność domową zastępują restauracje i szynki.

Więc też nie dziwić się, kiedy z opróżnionego domu ucieka kobieta szukać zapomnienia i rozrywki, kiedy już nieszczęścia, po za domem. Kobieta żyje uczuciem. Potrzebuje być kochaną, potrzebuje dowodów uznania i miłości. Jeżeli ma w domu miłość i towarzystwo męża i dzieci, ręczę, że to jej wystarczy.

(Dokończenie nastąpi.)

Kwestya teologiczna.

Przełożona: Niech mi panna Jadwiga powie, co najprzód trzeba zrobić, żeby uzyskać odpuszczenie grzechów.

Uczennica: Najpierw trzeba zgrzeszyć.

Co kto woli?

Niech tam chłop ma ręce zdrowe!

Spiewak — tegi głos!

Niech uczony — mocną głowę,

Ja wolę mieć... nos!

Bo we wszystkich tarapatach,

W każdej walce z losem,

Zawsze na wierzch dziś wypływa

Człowiek z dobrym nosem.

HYGIENA.

Wielki i powracający często ból głowy zwany „migreną“ leczyć należy „antypyrinem“ zażywając w opłatku lub wodzie. Jeżeli chory uczuje zbliżającą się migrenę; natenczas winien zażyć 1 gram „antypyrinu“, rozpuszczony w 1/4 szklanki wody, po godzinie drugi gram, potem trzeci po dalszej godzinie. U dzieci cierpiących na migrenę przyczyną ma być napięcie zbyt wielkie w nauce, a potem zbyt wolne rośnięcie serca w porównaniu do reszty ciała.

Dziecięce oczy. Jeżeli chcemy, ażeby dzieci nie chorowały na oczy, trzeba od niemowlęctwa strzedz je od zbyt silnego światła. Sławny okulista angielski, Dr. Welster Fox utrzymuje, że w wielu bardzo wypadkach przyczyną utraty wzroku bywa nieostrożne wystawianie dzieci na blask słońca lub lampy.

Rozpoznać objawy życia. Sposób jest następujący: rękę osoby na pozór zmarłej trzeba trzymać pod światło, uważając, żeby palce dotykały się wzajemnie; jeżeli miejsca gdzie się stykają będą czerwone, to dowód, że krew jeszcze krąży i życie nie zgasło; w przeciwnym razie, ręka nawet pod światło będzie zupełnie bezbarwna. Drugi sposób polega na ściśnięciu palca paskiem gutaperkowym: jeżeli palec zaczerwieni się — człowiek jeszcze żyje.

Generał Lew Wallace utrzymuje, że synopisma z goryczy i czosnku, przyłożone na spód nóg leczą w ciągu jednej nocy reumatyzm.

Z daleka i z bliska.

Warszawa. Na jedną posadę kasyera do sprzedaży biletów na kolei naznaczono przez pomyłkę dwóch protegowanych. Walka krwi rozlewu niema... Ale zato olej z mądrej głowy cieknie coraz więcej.

Poznań. Składek publicznych około 600 marek na teatr polski, składki na pomnik śp. Niegolewskiego i... około 18,000 marek i pozostałe dzieła z biblioteki śp. księdza Barzyńskiego zabrał na prywatę czyli dla siebie „Goniec Wielkopolski“. A to patriota... Co?

Lwów. Pani budowniczoza czerniła panią kasyerową, pani kasyerowa panią aptekarzową, pani aptekarzowa panią modniarkę — czego mężowie poczuli się przy kufelku.

Rzeszów. Nudy na potęgę. Życie towarzyskie ani oko. W okolicy burze i podpalania, ale my przywykli do tego. Handel, przemysł w upadku. Knajpy jedne podtrzymują poważni ojcowie rodzin i ich godni następcy.

Stanisławów. Ach, co za nudy! Panny schną na koszach, młodzież spija piwo po knajpach. Plotek co nie miara. W sklepach pustki.

Radziechów. Martwota zupełna, prócz plotek, nieчем pożywić się nie możemy. Piwo odchodzi na grande. Zresztą cicho i kwita.

Chrzanów. Kartograjstwo kwitnie, knajpiarstwo też, podpalanie, bankructwo, oj! oj!

Przemysł. Dziwna rzecz, że się tam gdzieś coś robi, bo u nas, proszę państwa, obgadujemy się. Piszą podobno w gazetach, że w okolicy mnóstwo pożarów... ale co nas to obchodzi.

Bochnia. Turniej językowy na porządku dziennym. Do księgarni pies nie zajrzy, za to w restauracjach ruch. Miał być pono kiedyś teatr amatorski, ale panna Piłajkowska obraziła się, że jej nie dano roli bohaterki i nie z frojdy.

Robezyce. My tu... oho! zajmujemy się biegiem spraw poważnych. Niedawno pan Piórkiewicz sprzał pana Młotkiewicza wśród białego dnia na rynku, dlatego, że ten pania Piórkiewiczową śmiał nazwać plotkarką... Fakt rzeczony tak „zajął“ nasz ogół, że knajpy przez tydzień były do rana otwarte.

Telegramy.

Neapol dnia wczorajszego. Wezuwiusz zaczął być czynnym. Praca wulkanu trwa kilka godzin na dobę. W niedzielę i święta odpoczywa. Wyroby z lawy spadły w cenie.

Jarosław dnia wczorajszego. Muszę, przyznać, że stosunki tu nie bardzo przyjemne. Pióro jedynie nie złe, ale sznapa pod pseml! Ostygi drogie, a winta zgrywają się aż pfe!

— *Stuchaj Maniu, jak nie będziesz cicho, to cię zbije aż strach!*

— *Tak? to tatko by się nie wstydził bić damy?*

Z ostatnich wyborów w Galicyi.

— Przewodniczący (z przywództwa demokratycznego). Na kogo głosujecie?

— Prawyborec (chłop, podmówiony przez demokratę i żonę swoją). Na pana gembokratę i na moją babę.

Wiadomości brukowe i potoczne.

Teatr polski. W niedzielę będzie przedstawiona scena: „Jak wygląda na dziedzińcu i klozetach“ w innych miastach, a jak wygląda u nas. Ceny miejsc dla stróżów i innych o 1/4 niższe.

Dziennikarstwo Galicyjskie wyczerpawszy wszystkie możliwe przezwiska na wzajemne oszkalowanie się, ma zamiar ogłosić konkurs na słownik nowych przezwisk i tytułów.

Z wielką przyjemnością notujemy fakta, iż w ubiegłym tygodniu oprócz skradzenia 1000 guldenówki i biżuterii i kilka bójek koleżeńskich stoczonych na bruku miejskim, żadnych innych gwałtów nie spełniono.

W niedzielę wieczorem idąc pijany ryszotek (ściek) ulicą, wywalił się na kupca lksa, kapelusza usadowił się pod kamienią, i czekał aż ryszotek wytrzeźwieje.

Wiadomości amerykańskie.

Miasto Yuma, w Arizonie, zburzone zostało 1 Marca przez powódź. Czternaścieset ludzi zostaje bez schronienia. Powyżej Yumy rzeka zamieniona w jezioro 7 mil szerokie, poniżej tego miasta ziemia zalana wodą w szerokości mil 50. Cała dolina na przestrzeni mil 200, zamieniona w pustynię. Ludzie dawniej zamożni, stali się żebrakami. — Na 80 mil od Yumy, gdzie mieszka 5000 Indyan, ze szczepu Cosopat, ziemia na kilka mil jest zalana, a gdzie nie było pagórków, setki ludzi marnie zginęły w wodzie.

W piątek przed południem powstał w Sedalia, Mo., w domu pani Lizzie Dulins położonym przy Morgan ulicy pożar, a nim takowy zdołano ugasić, spaliła się 80 letnia pani Dulins wraz z jej dwa lata liczącym wnukiem.

Do grobu zamiast do ołtarza. Powracając z miasta, gdzie kupiła wyprawę weselną, córka farmera Jana Schneider z pobliżu Dickeyville w stanie Wisconsin, McAdams Creek'u Schnei-

der, dwaj jego synowie i córka usiłowali, jak to uczynili jadąc do miasta, przejechać przez lód; lód atoli się załamał, farmer i jego synowie z wielką biedą dostali się do brzegu, lecz dziewczyna utonęła.

Powstanie w Chili jeszcze nie stłumione. W Pisagua, przeszła część wojska na stronę powstańców, zastrzelili swoich oficerów. Rewolucja wpływa bardzo ujemnie na handel i przemysł, który upadł niemal zupełnie.

Katolicki ks. Graton z Ragina, N. T., zmarł w sobotę wieczór w pośród zasypów śniegu. Spieszył do domu z podróży, aby odprawić w niedzielę nabożeństwo w kościele, a gdy konie stanęły, puścił się pieszo i zmarł w drodze.

W Nowym Yorku spalił się w przystani okręt „City of Richmond“. Szkody wynoszą około 200.000 dol. W płomieniach jeden człowiek stracił życie.

W Havana, Ill. wykoleił się w niedzielę pociąg wskutek pękniętej szyny. Palacz został zabity i 10 osób ciężko poranionych.

Na oceanie atlantyckim zatonął okręt towarowy „Iowa“, pomiędzy górami lodowemi. Załogę wyratował angielski parowiec Chester.

Sprawka włóczęgów. Banda włóczęgów napadła w tych dniach w pobliżu Burlington, Iowa, czterech chłopców idących do szkoły, odebrała im koszyczki, w których się znajdował ich obiad i zamknęli chłopców w kolejowym wagonie towarowym, w którym odbyli kilkasetmiliową drogę, nim wycieńczeni głodem i zimnem zostali odkryci.

Samobójstwo Ewy Bloch. Z Pittsburga donoszą 7 marca: Dzisiaj poznał Emil Hecht, który dawiej pracował dla dyrektora wiedeńskiej kolei w Warszawie, w Królestwie, w „morgue“ w zwłokach młodej dziewczyny, która

wczoraj w Union dworcu popełniła samobójstwo, Ewę Bloch, córkę byłego jego prawodawcy w Polsce. Dziewczyna miała srebrną bransoletkę, którą Hecht znał. Osoby, które na tym samym pociągu przybyły z dziewczyną z Philadelphii, powiadają że widziano ją w towarzystwie polskiego (?) oficera, że ostatni pozostał w Philadelphii, że obydwa ubiegli z Polski i w Ameryce się chcieli poślubić. Wieczorem telegrafowano do rodziców dziewczyny i pytano się, co począć z trupem. Hecht powiada, że rodzice samobójczyni są ludźmi zamożnymi. Polacy w Pittsburgu złożyli 150 dolarów, aby dziewczynie zapewnić przystojny pogrzeb. W sukni nieśczęśliwej znaleziono karteczkę ukrytą, na której w polskim języku było napisane: „Opuścił mnie i ja chcę umrzeć. Ewa Bloch“.

Doniesienie z 10. marca brzmi: Przypadek ten tak się objaśnia: Młoda panna Bloch przyjechała z studentem, nazwiskiem Noszczyński z Warszawy, zapewne w zamiarze ożenienia się, bez wiedzy rodziców. Lecz kawaler zabrawszy jej pieniądze, zniknął, pozostawiając ją samą. Noszczyński jest 5 stóp i 4 cale wysoki, nie włada językiem angielskim, ma czarne włosy, wąs i hiszpankę małą czarną. Nosił czarne ubranie, siwy paletot, siwy miękki kapelusz, kończaste trzewiki i nosi torebkę na rzemieniu przez ramię. Jak się dowiedziano, brał tykiet (bilet) do San Francisco przez Chicago, udając się do Konstantynopola. — Opuuszczona dziewczyna z rozpaczny utracenia honoru, odebrała sobie życie. — Na szacunek zasłużył pan L. Jaśniewski, krawiec, mający pracownię na 5-ej Ave., który posłał telegram do ojca do Warszawy, zapłaciwszy 12 1/2 dolara, oraz dał 25 dolarów na pogrzeb, a resztę zebrał pomiędzy Polakami ze składek. Pogrzeb odbył się dzisiaj na cmentarzu św. Maryi o godzinie 10-ej, któremu towarzyszyło mnóstwo ludności.

Z szacunkiem
Dr. K. Smakowski.

Ostatnie odwiedziny. Sing Sing, N. Y., 12 marca. Wczoraj szła niepewnym krokiem, okazującym jednakowoż stanowczość pewną, z dworca po kolei niewiasta. Stara chustka pokrywała jej ramiona i na rękach trzymała częściami szaleem zasłonięte dziecko, wraz z którym chciała odwiedzić męża swego zapadłemu śmierci. Niewiasta była słabą i znużoną i mozolnie szła na pagórek, na którym się znajduje więzienie stałowe, poza którego murami znajduje się jej mąż, który w tygodniu rozpoczynającym się z przy-

szłą niedzielą, ma zostać straconym zapomocą elektryczności. Przybywszy do bramy, rzekła do klucznika Connaughton'a: «Jestem żoną Smiler'a i my (wskazując na dziecko) pragniemy go jeszcze raz widzieć». Żona jego nie odwiedziła go nigdy przedtem, a dziecko urodziło się 17 miesięcy temu, gdy Smiler się już znajdował w więzieniu. Smiler dawniej fanatyczny członek «armii zbawienia» zamordował w brutalny sposób siostrę żony, ponieważ ta, chociaż okrutnie się z nią obchodził, nie chciała go opuścić. Odwiedziny trwały godzinę, poczem matka z dzieckiem, które wkrótce nie będzie miało ojca, opuściła ponure mury więzienne i powróciła do chłodnego świata, w którym podczas krótkiego czasu pozostającego do życia, z pewnością nie będzie spoczywała na różach.

San Francisco, 12 marca. Wczoraj przybył parowiec «City of Peking» po 25-dniowej podróży z Hongkong i 16-dniowej z Yokohama. W prowincyi Kwantang ścięto 300 rozbójników morskich i lądowych.

Buenos Ayres, 12 marca. Prezydent chiliński Balmaceea odebrał austriackiemu konsulowi «exequatur», ponieważ podobno tenże jest podejrzanym, iż sprzyja powstańcom.

Rio Janeiro, 13 marca. «Journal de Comercio» donosi, że na niedawno temu odbytem zgromadzeniu senatorów i oficerów wojska i floty uchwalono ogłoszenie publicznej odezwy przeciw rządowi.

Buenos Ayres, 15 marca. Naczelnik wojska rządu chilińskiego, pułkownik Robjes, poległ dnia 9 marca w bitwie, która była niepomysłną dla rządu.

Spalone listy i gazety. W Nowym Yorku spał się pod stacją Cranesville wagon kolejowy, w którym znajdowało się 18 worków z gazetami. Listy i gazety były przeznaczone do Buffalo, Rochester, Frie, Lockport, Cleveland, Toledo, Minneapolis, i St. Paul.

W Minneapolis pastor Meville Fanning właśnie zakończył kazanie, którego tematem było «Czy to życie jest wartem, aby się żyło», gdy rażony paralizem upadł na ziemię nieżywy. **Poczmistrz Green** donosi z Clifton, Arizona, że Meksykanka pewna utonęła w towarzystwie pięciu jej dzieci, gdy się przeprawiała na na promie przez rzekę Gila.

Gibraltar, 17 marca. Angielski parowiec «Utopia» przewożący 700 włoskich emigrantów do Nowego Yorku zderzył się w zatoce Gibraltar z angielskim pancernikiem «Rodney» i zatonał a z nim przeszło 200 ludzi.

Uwodzień Mroczo. Manistee, Mich., 12 Marca (Kor. Am). — Franciszek Mroczo, który ma żonę i troje dzieci w Galicji, zapoznał się tu z wdową Katarzyną Nowak i wyjechał z nią do Chicago. Żona Mroczo pisuje listy i prosi go, aby się ulitował nad nią i dziećmi i przysłał na życie pieniędzy, lub na podróż, albowiem nie mają co jeść w starym Kraju. Mroczo z pewnością wyzyska wszystkie pieniądze z głupiej Katarzyny i porzuci ją tak jak inne kobiety.

MONACO.

W Monte Carlo przy stole gry przed oczami krupiera padł nieżywy angielski lekarz dr. Seegart, który przegrał znaczne sumy. Raził go paraliż.

Anglik, który niedawno temu wygrał w tu-tejszej szulerni 150,000 fr. następnie przegrał nie tylko owe pieniądze, lecz jeszcze 350,000 fr. A owe 165,000 franków, które w poniedziałek wygrał angielski hrabia, znajdują się także z powrotem w kasie banku i oprócz nich kilka tysięcy franków z kieszeni hrabiego. Pewien Włoch książe w przeciągu kilku tygodni ofiarował tylko milion franków djablikowi gry.

Panu Z. J. w D. — Przystajemy, ale prosimy szpo.. poobeinać.

Pani dr. B. w K. — Wnieśliśmy już o przywrócenie krynoliny.

Szan. Ks. Ch. w X. — Nadesłany nam utwór dość zręczny, ale nam nie jasny; w każdym razie będzie umieszczonym.

Panu P. G. w K. — Dziękujemy za łaskawą pamięć. Artykułiki Pańskie umieszczone będą w przyszłym numerze. Polecamy się nadal, prosząc o więcej.

Pani Zosi w Krakowie. — Wprzód skonstatujemy fakt; niemożna potępiać niewysłuchawszy.

Do Szanownych Czytelników i moich słodziutkich Czytelniczek.

Ponieważ ja „Pokraka“ jako najmłodszy piekielnik, zasługiwać się muszę starszej braci, aby się na wyższy udział dostać, zatem zacząłem zaraz od tego, aby słowa niedotrzymać i nie na 25 z. m. jak obiecałem, ale dopiero dziś Wam posyłam plody ducha mego, nie myśląc wcale przepraszać za opóźnienie, bo strejkę robić jest moim obowiązkiem.

ZAKŁAD BYSOWNICZY

artystyczno-przemysłowy

MARYI WIŚNIEWSKIEJ

w Krakowie, ul. Dominikańska Nr. 1, II piętro

w domu WW. XX. Dominikanów

dostarcza ozdoby monogramów, liter pojedynczych i deseni różnej wielkości do haftowania bielizny, ubrań damskich, robót galanteryjnych i kościelnych. Rysunek wykonywa z wszelką dokładnością według Monachijskich wzorów stylowych lub z własnego pomysłu, na batusie, atlasie, aksamicie, suknie, skórze, drzewie i kości. Desenie te rysowane lub drukowane służą mogą na pasy do mebli, portiery, firanki, serwety, poduszki, etażerki i t. p.

Panienci do nauki nabywać mogą desenie do haftu weneckiego, aplikacji, dzetu, ściągów Holbeina i t. p. Bieliznę do hotelów i wszelkich zakładów drukuje niewypieralnymi farbami.

Ceny umiarkowane.

Potrzebny

zdolny człowiek do zbierania ogłoszeń (anonsów) w Krakowie.

Blizszych szczegółów udzieli Administracya „Pokraki“.

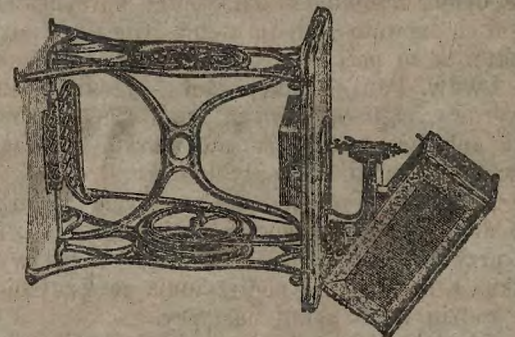
TOWARZYSTWO TKACKIE W KORCZYNY

(pocztą loco)

zawiadamia Szanowną P. T. Publiczność, że ma na składzie **plótna** czysto lniane w różnych gatunkach a po nader przystępnych cenach; oraz **czyste lniane bieliznę stołową i kąpielową**.

Cenniki i próbki wysła Towarzystwo na żądanie franko i gratis.

Z poważaniem Dyrekcya.

H. NEMETZ

OPTYK i MECHANIK

Kraków, Sukiennice Nr. 30. — Lwów, ul. Sykulska Nr. 8. — Białe — Białe.

Wyłączny skład na Galicję ręcznych i nożnych

MASZYN DO SZYCIA SINGERA

Patent G. Nottmanna w Berlinie.

Gwarancya na lat pięć. — Przyjmuję wypłaty ratami. — Gotówką rabat.

PAROWY WARSZTAT REPARACYJNY.

Ceny fabryczne.

BAZAR wyrobów krajowych

pod zarządem Gminy miasta Krakowa

w Sukiennicach Nr. 17-18

POLECA

plótna, bieliznę stołową, ręczniki, chustki do nosa z Korczyny, Białowży, Kosowa, Wilamowic, oraz chodniki jutowe, płócienka, zefiry, etaminy, weby, dymki i barchany andrychowskie, kilimy czyli dywany wschodnie w różnych wzorach i barwach, majoliki kołomyjskie i kosowskie, wyroby z terrakoty rymanowskie, rzeźby z drzewa z Rymanowa, Zakopanego i Stryblaków z Jaworowa, wata wełniana biała i czarna. Pończochy, szkarpetki niciane, bawełniane i wełniane, czapki i kapelusze tynieckie, czapki sukienne poznańskie, sukna i korthy z Kęt, Białej i Sławuty, oraz koce i derki, serdaki, kryniczanki, guńki i górnice, chodaczki rymanowskie i wiele innych drobiazgów przemysłu domowego.